

Natalia Zemlanaja

To było wydarzenie sezonu!
O cechach semantycznych jednostki języka wydarzenie₂

LINGUISTICA BIDGOSTIANA · SERIES NOVA
Vol. II, Warszawa 2016

Niniejszy artykuł jest poświęcony analizie semantycznej jednostki języka *wydarzenie*². Materiał do badań stanowi korpus zdań empirycznych zgromadzony na podstawie NKJP oraz materiału słownikowego, w których wspomniana jednostka została użyta¹. Rozważania nad jej semantyką metodologicznie są osadzone w koncepcji Andrzeja Bogusławskiego² oraz postulowanej przez Macieja Grochowskiego składni jednostek³.

Tytuł artykułu sugeruje, iż w polszczyźnie poza jednostką języka, która występuje w takich przykładowych wyrażeniach, jak *wydarzenie sezonu*, *wydarzenie roku*, jest co najmniej jeszcze jedna o takim samym kształcie. Aby uniknąć mylenia różnych jednostek języka o postaci *wydarzenie*, na początku przedstawię konteksty użycia tego wyrażenia we współczesnej polszczyźnie i na ich podstawie odseparuję właściwy obiekt badań, który następnie poddam analizie semantycznej.

1. Przegląd kontekstów użycia rzeczownika *wydarzenie*

Zgromadzony korpus zdań empirycznych z wyrazem *wydarzenie* w składzie można podzielić na trzy podzbiory⁴. Każdy z nich reprezentuje grupa przykładów, które podaję niżej.

I

- (1) Najważniejszym wydarzeniem dekady 1966–76 było lądowanie człowieka na Księżycu.
- (2) 10 kwietnia urodził się Adaś. Jego narodziny były wydarzeniem długo oczekiwanym w naszej rodzinie.
- (3) Usunięto go z Uniwersytetu Warszawskiego po wydarzeniach marcowych. (ISJP)

II

- (4) Koncert stał się wydarzeniem. (SJPSz; USJP)
- (5) Oczywiście było to miasto artystów. Każdy wernisaż był wydarzeniem, a każdy tomik wierszy odkryciem.
- (6) Film został uznany za największe wydarzenie w historii polskiego kina. (USJP)

III

- (7) Jego Magnificencja zaszczycił oba te wydarzenia swoją obecnością, nie mogłem więc i ja nie przyjąć zaproszenia do restauracji „Rincon de Magellanes”.

¹ Niektóre zdania, np. dewiacyjne bądź wątpliwe, w celu udowodnienia pewnych hipotez zostały „spreparowane” przez autorkę artykułu.

² O pojęciu jednostki języka, zasadach ich wyróżniania, a także warunkach nałożonych na nie zob. Bogusławski 1976, 1978, 1993.

³ Reprezentacja semantyczna każdej jednostki języka ma swoją składnię. Odzwierciedla ją definicja przedmiotowa równościowa uznana za idealny sposób przedstawiania znaczeń jednostek języka. O warunkach poprawności nałożonych na definicje przedmiotowe równościowe oraz o jednostkach języka rozkładalnych jedynie częściowo zob. Grochowski 1993: 42–47, 53–59.

⁴ Korpus zdań przykładowych został zgromadzony na podstawie NKJP oraz materiału słownikowego. Niektóre konteksty na potrzeby artykułu zostały skrócone.

- (8) W dniach 26–28 marca w Poznaniu odbędzie się „Pyrkon” – największy ogólnopolski konwent fantastyki. Organizatorem wydarzenia jest poznański Klub Fantastyki „Druga Era”.
- (9) Start sztafety przewidziano na godz. 7.00 rano. Każdy uczestnik jednorazowo przeplynie 50 metrów. Organizatorem wydarzenia jest Zespół Szkół Budowlanych w Rybniku.

W zdaniach każdego z tych zbiorów ciąg *wydarzenie* realizuje inne znaczenia. W pierwszej grupie przykładów występuje jednostka języka *wydarzenie*₁, która to już była przedmiotem mojej wcześniejszej analizy⁵. Nazywa ona pewien stan rzeczy⁶, który się urzeczywistnił i który ma pewną cechę/właściwość, wyróżniającą go spośród innych stanów rzeczy. Pojęcie tej cechy zaproponowałam wyjaśniać za pomocą komponentu pamięci ('coś₁ jest takie, że spowodowało, że zapamiętałem to₁'), bowiem właśnie fakt zapamiętania pewnego zdarzenia wyróżnia go wśród innych, nieistotnych, a więc niewydarzeń.

Wydarzenie w drugiej grupie przykładów, mówiąc najogólniej, wyraża ocenę jakiegoś stanu rzeczy, która jest dokonywana przez osobę lub grupę osób. Właśnie na cechach tej jednostki języka skupię swoją uwagę w ramach niniejszego artykułu. Zanim jednak zajmę się jej szczegółową analizą, skomentuję trzecią grupę kontekstów.

Grupa ta jest szczególna, ponieważ *wydarzenie* występuje tu w znaczeniu, które jeszcze nie zostało zarejestrowane przez żaden słownik języka polskiego. W zdaniach od 7 do 9 ciąg *wydarzenie* nazywa pewne przedsięwzięcie, które zostało zorganizowane przez ludzi dla ludzi w jakimś celu (spotkanie, konwent fantastyki, zawody sportowe). Inaczej takie wydarzenie można nazwać *imprezą*. Możliwość substytucji potwierdzają konteksty testowe 7a, 8a, 9a:

- (7a) Jego Magnificencja zaszczycił oba te wydarzenia (obydwie te imprezy) swoją obecnością [...].
- (8a) W dniach 26–28 marca w Poznaniu odbędzie się „Pyrkon” – największy ogólnopolski konwent fantastyki. Organizatorem wydarzenia (imprezy) jest poznański Klub Fantastyki „Druga Era”.
- (9a) Start sztafety przewidziano na godz. 7.00 rano. Każdy uczestnik jednorazowo przeplynie 50 metrów. Organizatorem wydarzenia (imprezy) jest Zespół Szkół Budowlanych w Rybniku.

Przeprowadzenie podobnej operacji w zdaniach należących do grupy pierwszej i drugiej jest niemożliwe, co jest konsekwencją faktu, iż ciąg *wydarzenie* realizuje w nich odmienne znaczenia. Brak możliwości takiej substytucji ilustrują przykłady 1a, 2a, 4a, 5a:

- (1a) Najważniejszym wydarzeniem (*imprezą) dekady 1966–76 było lądowanie człowieka na Księżycu.

⁵ Artykuł poświęcony analizie znaczenia jednostki języka *wydarzenie*₁, zatytułowany *O relacji semantycznej łączącej wyrażenia zdarzenie, wydarzenie, event we współczesnej polszczyźnie*, został przyjęty do druku przez *Poradnik Językowy* w 2015 r.

⁶ Pojęcie stanu rzeczy za M. Grochowskim (1980: 73) traktuję jako wyrażenie metajęzykowe, które znajduje się w opozycji do pojęcia przedmiotu. Jego denotacja jest zatem bardzo szeroka i obejmuje stany, procesy, zdarzenia, cechy, właściwości.

- (2a) 10 kwietnia urodził się Adaś. Jego narodziny były wydarzeniem (*impresją) długo oczekiwanym w naszej rodzinie.
- (4a) Koncert stał się wydarzeniem (*impresją).
- (5a) Oczywiście było to miasto artystów. Każdy wernisaż był wydarzeniem (*impresją), a każdy tomik wierszy odkryciem.

W trzeciej grupie kontekstów, w moim przekonaniu, mamy do czynienia z neologizmem, który pojawił się w języku polskim pod wpływem anglojęzycznego wyrażenia *event*. *Event* w angielszczyźnie poza znaczeniem ‘something that happens, especially something important, interesting or unusual’, ma również znaczenie ‘a performance, sports competition, party etc at which people gather together to watch or take part in something’ (LDOCE). Właśnie to drugie znaczenie od pewnego czasu „obsługuje” polski rzeczownik *wydarzenie*, pojawiając się w zupełnie nowym dla siebie typie kontekstów (zob. przykładowe zdania 7–9). Byłaby to zatem trzecia jednostka języka o postaci *wydarzenie* – *wydarzenie*₃.

Po odseparowaniu jednostki języka *wydarzenie*₂ od innych o analogicznym kształcie podejmę się jej analizy semantycznej, którą poprzedzę krótkim przeglądem hasła *wydarzenie* w słownikach polszczyzny.

2. *Wydarzenie*₂ w słownikach języka polskiego

Polskie źródła leksykograficzne wyodrębniają różną liczbę znaczeń rzeczownika *wydarzenie*: od jednego do trzech⁷. Znaczenie, które nas interesuje, autorzy większości słowników wyjaśniają niemal identycznie: ‘ważne albo wybitne osiągnięcie w jakiejś dziedzinie’ (SJPSz, SWJP, NSJP, MSJP); ‘ważne zdarzenie albo wybitne osiągnięcie w jakiejś dziedzinie, w jakimś czasie lub miejscu’ (USJP); ‘ważne zdarzenie w jakiejś dziedzinie; także: osiągnięcie, sukces, sensacja’ (NSPP). W definicjach tak sformułowanych popełniono błąd *ignotum per ignotum*, gdyż wyrażenia użyte w ciągach definiujących, np. *ważny*, *wybitny*, *osiągnięcie*, *sukces*, *sensacja*, *dziedzina*, nie są semantycznie prostsze od *definiendum*.

Informacja o tym, że jednostka języka *wydarzenie*₂ służy wyrażaniu przez nadawcę komunikatu oceny pewnego faktu rzeczywistości pojawia się tylko w dwóch źródłach leksykograficznych – ISJP i WSJP. Jednak podane tam definicje również nie są doskonałe. Na przykład w definicji zamieszczonej w ISJP razi ciąg wyliczeniowy kończący się skrótem *itp.*, por.: ‘jeśli jakieś przedstawienie, film, impreza, książka itp. są wydarzeniem w jakimś czasie lub miejscu, to ocenia się je tam jako najważniejsze’. Właściwym rozwiązaniem, jak sądzę, byłoby poszukanie pewnej cechy semantycznej pozwalającej zjednoczyć wszystkie wymienione po przecinku fakty.

W WSJP zastrzeżenia budzi informacja o cechach składniowych rzeczownika *wydarzenie*. Zapis w tym słowniku „*wydarzenie* + czego” mówi, że rzeczownik ten w interesującym nas znaczeniu otwiera pozycję dla swojego uzupełnienia – frazy nominalnej w dopełniaczu. Sugerując się tym zapisem, można dojść do wniosku, iż właściwy kształt analizo-

⁷ Opieram się na danych zaczerpniętych z następujących słowników: SJPD, SJPSz, SWJP, ISJP, USJP, NSJP, MSJP, PSWP, WSJP, NSPP.

wanej jednostki języka to *wydarzenie czego*, a jej powierzchniową realizacją mógłby być np. ciąg *wydarzenie sezonu*. Tymczasem jest inaczej.

Wyrażenia pojawiające się w pozycji frazy nominalnej *czego* są zróżnicowane: są to albo nazwy zdarzeń kulturalnych i społeczno-politycznych, np. *wydarzenie festiwalu*, *wydarzenie zjazdu*, albo nazwy czasu, np. *wydarzenie sezonu (teatralnego/filmowego)*, *wydarzenie roku*, *wydarzenie ostatnich lat*, *wydarzenie miesiąca*, *tygodnia*, *dnia*. Wszystkie one pełnią w zdaniach tę samą funkcję – ustalają ramy czasowe dla tego czy innego wydarzenia⁸. Toteż klasie wyrażen pojawiających się jako prawostronne określenie rzeczownika *wydarzenie* można przypisać charakterystykę ogólną, nie można zaś wymienić wszystkich jej elementów, a więc jest ona niezamknięta. Frazę nominalną zajmującą pozycję prawostronnego kontekstu ciągu *wydarzenie* można także wyzerować bez naruszenia poprawności semantycznej i gramatycznej zdań, por.:

- (5) Oczywiście było to miasto artystów. Każdy wernisaż był wydarzeniem, a każdy tomik wierszy odkryciem.
- (10) Otwarcie nowego kina stało się wielkim wydarzeniem kulturalnym w życiu miasta. (SJPD)
- (11) Koncert stał się wydarzeniem artystycznym. (MSJP)
- (12) Wybory w kolegium elektorów nie są dziś w Stanach żadnym wydarzeniem.

Powyższe rozważania oraz konteksty 5, 10–12 dowodzą, iż właściwy kształt analizowanej jednostki to *wydarzenie*, a nie *wydarzenie czego*. Posiada ona „własność dwustronnie-symetrycznej rozłączności w układach przedłużanych nieograniczenie” (Bogusławski 1978: 18). Natomiast wyrażenia języka *wydarzenie sezonu*, *wydarzenie roku*, *wydarzenie festiwalu* itd. należy uznać za produkty językowe, w skład których wchodzi analizowana jednostka języka oraz inne jednostki odznaczające się „określonymi cechami (znaczeniowymi i formalnymi) o charakterze ogólnym, tj. cechami innymi niż przynależność do list obiektów wskazanych w sposób indywidualny” (Bogusławski 1978: 18).

3. Cechy semantyczne jednostki języka *wydarzenie*₂

Analizę cech semantycznych jednostki *wydarzenie*₂ rozpocznę od przyjrzenia się jej możliwym desygnatom, bowiem cechy wspólne dla całej klasy obiektów denotowanych przez omawianą jednostkę kształtują jej znaczenie.

Analiza wielu kontekstów użycia wyrażenia *wydarzenie*₂ pokazała, iż jego desygnatami najczęściej są takie stany rzeczy, które są rezultatem twórczej lub umysłowej pracy ludzi, np. ukazanie się czyjejs książki, wydanie przekładu książki, przeprowadzenie festiwalu teatralnego, otwarcie wystawy, dokonanie odkrycia naukowego, debiut/koncert kogoś. Wydarzeniem będzie również zwycięstwo kogoś w zawodach, wręczenie doktoratu honoris causa, legalizacja „Solidarności”, ukończenie budowy fabryki, otwarcie biblioteki, obrady Okrągłego Stołu, wizyta kogoś gdzieś, rezygnacja kogoś ze stanowiska.

⁸ Nazwy zdarzeń kulturalnych i społeczno-politycznych takie, jak *festiwal* i *zjazd* również umiejscawiają w czasie (i przestrzeni) coś, co w naszej ocenie stało się wydarzeniem.

Wszystkie stany rzeczy, będące desygnatami analizowanej jednostki, nie zachodzą samoistnie. Do ich urzeczywistnienia się przyczynia się człowiek: powoduje je albo jest ich bezpośrednim sprawcą. Jest to wspólna cecha semantyczna wszystkich stanów rzeczy, o których możemy orzec za pomocą jednostki *wydarzenie*₂. To, w czym człowiek nie brał udziału, nawet jeżeli oceniamy ten fakt jako coś wyjątkowego, raczej nie może być nazwane tą jednostką języka. Por. wątpliwe (albo dewiacyjne) zdanie testowe:

- (13) ??/*Za wydarzenie roku uznano pojawienie się na niebie nowej gwiazdy.

ze zdaniem całkowicie akceptowalnym:

- (14) Za wydarzenie roku uznano odkrycie przez polskiego astronoma nowej gwiazdy.

Zastrzeżenia budzi także poprawność poniższych przykładów:

- (15) ??/*Za wydarzenie roku uznano zaćmienie Słońca w Polsce.
 (16) ??/*Deszcz meteorytów nad Czelabińskiem stał się wydarzeniem 2013 roku.

W pełni podzielam pogląd N. Arutiunowej, iż obszarem lokalizacji wydarzeń jest życie ludzi. Co więcej, ludzie powinni uczestniczyć w zdarzeniach, ażeby można je było uznać za wydarzenia: „События не только происходят в жизни людей, но в них должны принимать участие люди. События личностны и социальные.”⁹ (Arutiunowa 1988: 171). Z kolei zaćmienie Księżyca, przelot asteroidy blisko Ziemi, wysyp grzybów w lasach lub obfite opady śniegu, obiektywnie rzecz biorąc, wydarzeniami nie są, są (niezwykłymi) zjawiskami astronomicznymi, przyrodniczymi lub pogodowymi¹⁰.

Stan rzeczy, o którym możemy orzec wydarzenie₂, oprócz tego, że musi być spowodowany przez człowieka, nie może być tragiczny w skutkach. Za wydarzenie nie uznamy np. zestrzelenia samolotu pasażerskiego nad Ukrainą bądź strzelaniny w budynku kanadyjskiego parlamentu. Potwierdzają to zdania testowe 17–18 opatrzone gwiazdkami:

- (17) *Zestrzelenie samolotu pasażerskiego nad Ukrainą uznano za wydarzenie ostatnich miesięcy.
 (18) *Atak terrorysty w budynku kanadyjskiego parlamentu uznano za wydarzenie minionego miesiąca w Ottawie.

Dewiacyjny jest również kontekst 19 zaczerpnięty z NKJP:

- (19) *Za wydarzenie roku uznano... śmierć wokalisty zespołu „Dżem” Ryszarda Riedla.

⁹ "Wydarzenia nie tylko dzieją się w życiu ludzi, ale ludzie powinni w nich uczestniczyć. Wydarzenia mają wymiar jednostkowy i społeczny." (tłumaczenie moje - NZ).

¹⁰ Por. także przykład, który podaje Arutiunowa (1988). Obfity urodzaj jabłek nie może być uznany za wydarzenie, jeżeli ma to miejsce w opuszczonych przez ludzi sadach. Jeżeli nawet obrodzą sady uprawiane, ten fakt też raczej nie zakwalifikujemy do wydarzeń. Jeżeli zaś na zbiór obfitych plonów wysła uczniów, to w ich życiu to może stać się wydarzeniem (Arutiunowa 1988: 171).

Jego dewiacyjność wynika z tego, iż za wydarzenie uznano tu niewłaściwy stan rzeczy. Śmierć wokalisty nie jest zdarzeniem, które zostało spowodowane przez człowieka, przynajmniej w tym zdaniu nic na ten temat nie zostało powiedziane. Poza tym śmierć jest czymś, co w naszej kulturze jest postrzegane jako zdarzenie tragiczne, a więc nie może być uznane za *wydarzenie*². O dystansie autora tego zdania w stosunku do słów użytych w nim świadczy wielokropek pojawiający się przed wyrazem *śmierć*. Autor jak gdyby daje sygnał czytelnikowi, że zaraz go zaskoczy.

Do tego samego zdania (19), ale użytego w szerszym kontekście, wrócę raz jeszcze, aby omówić kolejną właściwość semantyczną interesującej nas jednostki języka:

- (20) Za wydarzenie roku uznano... śmierć wokalisty zespołu „Dżem” Ryszarda Riedla. Pomijając już samą w sobie dyskusyjną ideę, by nagradzać zgony, z pola uwagi umknął fakt, iż w tym samym 1994 r. zmarł jeden z najwybitniejszych kompozytorów XX w. – Witold Lutosławski.

Przytoczony kontekst wyjaśnia, co znaczy *uznać coś za wydarzenie*. W rozumieniu autora tego fragmentu tekstu, oznacza to pozytywnie wyróżnić dany stan rzeczy spośród innych, inaczej: „nagrodzić” go (stąd sformułowanie: *nagradzać zgony*).

Początkowo również sądziłam, że jeżeli pewien stan rzeczy staje się wydarzeniem lub jeżeli pewien stan rzeczy uznajemy za wydarzenie, to właśnie poprzez użycie wyrazu *wydarzenie* pozytywnie go oceniamy i wyróżniamy spośród innych. Jednak słuszności tej hipotezy nie udało się potwierdzić. Poprawne są bowiem wypowiedzenia 21–22:

- (21) Specjalnie powołana (do tego) komisja oceniła film „Pokłosie” negatywnie, uznała go jednak za wydarzenie sezonu, gdyż wywołał on gorącą debatę społeczną, dotknął istotnych spraw historii polskiej.
- (22) Mimo to, że mieszkańcy Poznania nieprzychylnie ocenili ukończenie budowy fabryki, uznali jednak ten fakt za wydarzenie roku, gdyż nie pozostawił on obojętnym żadnego poznaniaka.

W tych zdaniach za wydarzenie uznano coś, co zostało ocenione negatywnie, a więc jakiś inny czynnik (a nie pozytywna ocena) decyduje o tym, że coś staje się wydarzeniem. Sądzę, że czynnikiem takim jest rozgłos (pośrednio tę hipotezę potwierdzają zdania 21–22: coś wywołało gorącą debatę społeczną, nie pozostawiło obojętnym żadnego poznaniaka). Jeżeli pewien stan rzeczy, według naszej opinii, wywołał rozgłos, to z pewnością możemy uznać go za wydarzenie. Poniższe zdania testowe dowodzą słuszności tej hipotezy:

- (23) *Premiera filmu przeszła bez echa i film stał się wydarzeniem sezonu.
- (24) Premiera filmu wywołała rozgłos i film stał się wydarzeniem sezonu.

Pojęcie rozgłosu przez autorów ISJP zostało zdefiniowane w sposób następujący: ‘rozgłos otaczający kogoś, rzecz, zjawisko... to fakt, że są one powszechnie znane ludziom i że budzą ogólne zainteresowanie’. Jednak w moim przekonaniu, kluczowym elementem znaczeniowym pojęcia *rozgłosu* jest nie tyle (nie tylko) wiedza ludzi o czymś i ich zaintere-

sowanie się czymś, ile mówią i ile wielu ludzi o czymś, co ich poruszyło (potwierdza to struktura słowa: *roz-głos*). Opinia o stanie rzeczy, wydarzenie, sformułowana w ten sposób: 'taki, o czym ludzie dużo mówią' – nie wyklucza ani pozytywnej jego oceny, ani negatywnej (semantyczne ramy tak sformułowanej oceny są bardzo szerokie).

Ustaliliśmy, że jeżeli pewien stan rzeczy uznajemy za wydarzenie, to właśnie poprzez użycie tej jednostki języka (*wydarzenie₂*) oceniamy go. Ocena ta może być dokonywana zarówno przez grono osób (w zdaniu 25 – są to *pewne kręgi*), jak i jedną osobę (w zdaniu 26 jest to pewien teatroman), por.:

(25) Nagroda Nobla dla Międzyrządowego Panelu ds. Zmian Klimatu jest uważana w pewnych kręgach za wydarzenie roku.

(26) Jestem teatromanem. W tym sezonie za wydarzenie uznałbym spektakl warszawskiego Teatru Powszechnego *Kotka na rozpalonym, blaszanym dachu*.

Skoro jednostka *wydarzenie₂* służy wyrażaniu oceny kogoś o czymś, z tą oceną można się nie zgodzić, bowiem immanentną własnością każdej oceny jest jej subiektywność. Struktura semantyczna zdań z *wydarzeniem₂* w składzie dopuszcza możliwość podważenia opinii/sądu kogoś o czymś. Dlatego poprawne są wypowiedzenia 27 i 28:

(27) Ukończenie budowy fabryki uznano za wydarzenie w Poznaniu, chociaż w mojej opinii nie było to żadnym wydarzeniem.

(28) Za wydarzenie roku komisja uznała wręczenie pokojowej nagrody Nobla Obamie, ale zupełnie nie podzielam jej zdania.

Ostatnia cecha, którą omówię w ramach artykułu, to dwupodmiotowość zdań, w których występuje tytułowa jednostka języka. W przytoczonych niżej przykładach odbiorcą pewnego stanu rzeczy (koncertu, wystawy), który to ów stan rzeczy ocenia, należy odróżnić od nadawcy komunikatu – osoby relacjonującej tę ocenę, por.:

(29) Dziś w Bielskim Centrum Kultury ostatni dzień festiwalu „Jazzowa Jesień”. Każdy z koncertów uznano za wydarzenie.

(30) Monograficzna wystawa została uznana za wydarzenie, doczekała się świetnych recenzji i utrwaliła wysoką rynkową pozycję malarza.

Tylko w niektórych kontekstach – z formami pierwszoosobowymi czasowników – opozycja ta neutralizuje się, jak w wypowiedzeniu 26, w którym osoba klasyfikująca pewien stan rzeczy jako *wydarzenie₂* jednocześnie jest nadawcą komunikatu.

Podsumowując rozważania nad znaczeniem jednostki języka *wydarzenie₂*, wymienię te cechy semantyczne, które, według mojej opinii, kształtują jej znaczenie:

- a) nadawca komunikatu *y* relacjonuje ocenę *x-a* o *p* (jeżeli $x = y$, wtedy *y* relacjonuje własną ocenę),
- b) *p* to pewien stan rzeczy wśród innych stanów rzeczy $p_1 - p_n$,
- c) do zaistnienia *p* przyczynił się człowiek,
- d) *p* został oceniony przez *x-a* jako taki, o którym ludzie dużo mówią, ponieważ poruszył ich,
- e) *y* wie o tym i relacjonuje to.

Jeżeli uwzględnimy wszystkie wyróżnione cechy w projekcie definicji tytułowej jednostki, to otrzymamy następującą formułę eksplikacyjną: 'jeżeli ktoś y mówi, że coś p stało się wydarzeniem, to y relacjonuje ocenę x -a (lub swoją własną, jeśli $x = y$) o pewnym stanie rzeczy p . P to taki stan rzeczy, do zaistnienia którego przyczynił się człowiek, i który został oceniony przez x -a jako taki, o którym ludzie dużo mówią, ponieważ ich poruszył'.

Rozwiązanie skrótów

ISJP – *Inny słownik języka polskiego*, red. M. Bańko, t. 2, Warszawa, 2000

LDOCE – Longman Dictionary of Contemporary English, <http://www.ldoceonline.com/>, dostęp: 15 grudnia 2015 r.

MSJP – *Mały słownik języka polskiego*, red. E. Sobol, Warszawa, 1993

NKJP – Narodowy Korpus Języka Polskiego, <http://www.nkjp.pl/>, dostęp: 15 grudnia 2015 r.

NSJP – *Nowy słownik języka polskiego*, red. E. Sobol, Warszawa, 2003

NSPP – *Nowy słownik poprawnej polszczyzny PWN*, red. A. Markowski, Warszawa, 2003

PSWP – *Praktyczny słownik współczesnej polszczyzny*, red. H. Zgółkowa, t. 49, Poznań, 2004

SJPD – *Słownik języka polskiego*, red. W. Doroszewski, t. 10, Warszawa, 1968

SJPSz – *Słownik języka polskiego*, red. M. Szymczak, t. 3, Warszawa, 1981

SWJP – *Słownik współczesnego języka polskiego*, red. B. Dunaj, Warszawa, 1996

USJP – *Uniwersalny słownik języka polskiego*, red. S. Dubisz, t. 4, Warszawa, 2003

WSJP – *Wielki słownik języka polskiego*, red. P. Żmigrodzki, <http://www.wsjp.pl/>, dostęp: 15 grudnia 2015 r.

Bibliografia

Arutiunowa N.: Арутюнова Н., 1988: *Типы языковых значений. Оценка, событие, факт*, Москва.

Bogusławski A., 1976, *O zasadach rejestracji jednostek języka*, „Poradnik Językowy”, nr 8, Warszawa, s. 356–364.

Bogusławski A., 1978, *Jednostki języka a produkty językowe. Problem tzw. orzeczeń peryfrastycznych*, [w:] M. Szymczak (red.), *Z zagadnień słownictwa współczesnego języka polskiego*, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk, s. 17–30.

Bogusławski A., 1993, *O proporcjonalności w języku i jej warunkach*, [w:] J. Sambor, J. Linde-Usiekniewicz, R. Huszcza (red.), *Językoznawstwo synchroniczne i diachroniczne*, Warszawa, s. 59–75.

Grochowski M., 1980, *Pojęcie celu. Studia semantyczne*, Wrocław.

Grochowski M., 1993, *Konwencje semantyczne a definiowanie wyrażeń językowych*, Warszawa.

Zemlanaja N., *O relacji semantycznej łączącej wyrażenia zdarzenie, wydarzenie, event we współczesnej polszczyźnie*, w druku.

To było wydarzenie sezonu! Semantic features of the language unit wydarzenie₂

Summary

The paper is devoted to the semantic analysis of the language unit *wydarzenie₂*. In the beginning of the article, an analysis of the various contexts of the use of the Polish word *wydarzenie* leads to the enumeration of three language units with the same form. The object of the present research – *wydarzenie₂* – is separated from others. The semantic features of this language unit are also described.

The paper proves that the message sender uses this language unit if they assess a certain situation resulting from human activity (e.g. a concert, film premiere, someone's resignation from a post). The evaluation which is expressed by *wydarzenie₂* is based on the concept of publicity: the message sender uses this language unit if they know that the situation assessed by them is discussed among people because they were moved by it. The paper also proposes a model of explication of the meaning of the language unit *wydarzenie₂*.